

Brødrene fra Fanø - en historie om søfolk og smuglere

Marius Dahlsgaard, Steen Hasselbalchs forlag 1922

1. kapitel - I klitten

Peter var blevet sendt til stranden for at grave efter **sandorm** til madding. Han var begyndt at søge lige vest for byen, men der var ikke en orm at finde, og så gik han længere mod syd. Der kendte han et sted, hvor der plejede at være orm i massevis; men der var et stykke vej at gå.

Det var han heller ikke ked af, for han fandt altid, at det var så morsomt at gå på stranden når det var **ebbetid**. Der var altid noget at se efter. Snart var en **flynder** ikke kommet med, da vandet trak sig tilbage, og snart lå en af de store **taskekrabber** og fægtede med sine klosakse mod ham, når han kom hen til den. Men det hjalp ikke noget, både den og flynderen kom i posen, og det kunne nok være, at han var velkommen, når han kom hjem med en god posefuld af den slags. -Både krabber og flynder smager godt.

Man kunne også finde andre ting på stranden. Der kunne drive de mærkeligste ting i land. En gang havde han fundet en lille tønne rødvin. Den havde handelsmanden i Odden, som man den gang kaldte Nordby, givet ham en **specie** for, og det var mange penge. En anden gang så han noget mørkt ligge lige i strandkanten. Da han kom derhen, var det en død mand. Hans plejefar, Niels Henrik, sagde at det var en hollandsk fisker. Han havde nogle underlige bukser på af et snit, som slet ikke brugtes på Fanø.

Byens folk tog og bar ham op i klitten og begravede ham der. Så var man fri for den megen **ulejlighed** med at løbe til **birkedommer** og præst og andre **øvrighedspersoner**. – Det var jo kun en **strandvasker**, og af dem drev der **mellem år og dag** mange op på kysten. Nå, her måtte der nok være sandorme. De mange små, runde høje på den grå sandbund viste det tydeligt.

Peter tog spaden ned fra skulderen og begyndte at grave. Mærkerne slog ikke fejl. – Den ene lange grimme sandorm efter den anden blev pillet op og puttet i sækken. Der skulle mange til i dag, hvis Niels Henrik og hans makker skulle få nok til de mange kroge, der skulle sættes ud i morgen tidlig.

Men Peter var flittig, og der var kun få trettenårs drenge, der var dygtigere til at finde **agn** end han. – Han måtte imidlertid skynde sig. Vandet ville snart begynde at stige, og så måtte han bort fra den brede **forstrand** og ind i klitten.

Det var næsten stille vejr. Den eneste lyd, der hørtes, var **dønningens** dovne bølgeslag og mågernes hæse skrig. Når han forlod de huller, som han gravede efter ormene, kom de smukke, hvide fugle sejlene med bløde vingeslag og så omhyggeligt efter, om der skulle være en bid til dem.

Nu kom højvandet. Det kom ganske sagte sivende. Det var helt morsomt at se, som det samlede sig i sporene efter hans nøgne fødder og i de huller, han havde gravet.

Han løftede posen op. Den vejede pænt til så der måtte vel være **agn** nok for denne gang. – Ellers havde det været en dårlig dag. Ikke så meget som et eneste lille stykke **rav** havde han fundet. Det var endda den slags, der gav **fortjeneste**. Det andet var **pligtarbejde**, som skulle gøres.

Vejret havde forandret sig svært nu mod aften. **Vestenvinden** begyndte at friske lidt op. **Den grå vold**, som hele dagen havde hængt ude over havet, tog til at bevæge sig. Den kom nærmere og nærmere, og samtidig tog lyset af for hvert minut. – Peter vidste nok, hvad det var. Det var **havgusen**, som kom, den ækle, klamme tåge, som selv på varme sommerdage kan få folk til at fryse til **marv og ben**.

Han bandt **resolut** sin pose sammen, tog både den og spaden på nakken og begyndte at gå ind mod klitten...